

NAŠE HLASY

ZLOČIN A TREST

Josef Čermák

Mitú týden byl magistrátní soud v Londně došitým zajímavým dramatem. Pet ozářovaných, dvě ženy a tři muži, bylo obviněno ze zločinu vyžehlačství: Harry F. Houghton a Ethel Gee, zaměstnanci tamního oddělení ministerstva námořnictví, Peter Jay Kroger, údajně kanadský knihkupec a je ho žena Helen, a konečně záhadný cizinec, vstupující jako kanadský příslušník Gordon Lonsdale.

Obžaloba přednesl Sir Reginald Manningham-Buller a hvězdou předběžného přelichu byl nenápadný a usměvavý detektiv George Smith, který rovněž hrál významnou roli v ožhalení Klause Fuchse, jenž před několika lety obdržoval Sovětský Svaz vodivou bombou.

Krogerovi žili v pohodlné vilce poblíž londýnských letišť. Pan Kroger zastupoval různé kanadské a americké knihkupec a knihovny a kupoval po ně vzácné kanadské a americké knihy a paní Krogerová byla duší společenského života. Oba manželé byli velmi oblíbeni.

Nikdo netušil, že Kroger nebyl vůbec Kroger, ale Morris Cohen, že Kroger a jeho paní nebyli Kanadany, nýbrž Američany, že údajně zaměstnání pana Krogera bylo jen pláštěm pro daleko zajímavější činnost, a že nenápadná vilka skrývala vysílací stanici, že byla v pravidelném spojení s ústředím sovětské špionážní služby poblíž Moskvy.

Častým hostem u Krogerů býval Lonsdale, pro veřejnost řídil obchodní společnosti, jehož totožnost dosud nebyla zjištěna. Bylo však zjištěno, že Lonsdale ztrávil nějaký čas v Kanadě, a že v Anglii navázal styky s Houghtonem a sličnou Gee, jimž se představil jako důstojník amerického námořnictva Johnson.

Bylo dále zjištěno, že na žádost Lonsdalea (a jak se zdá, za slůvačku odměny) slečna Gee a Houghton obstarávali (kvalit) pro Lonsdalea výzostné tajné informace o protiponorkové obraně Západního světa. Lonsdale a Kroger pak tyto informace předávali svým sovětským nadřízeným.

Soudce v předběžném přelichu rozhodl, že bylo předloženo dostatek důkazů, aby všichni obžalovaní byli souzeni pro zločin vyžehlačství. Soud za počne 7. března.

I když není dosud známo, kolik tajných informací se skutečně dostalo do sovětských rukou, je zřejmé, že obrana Západního světa byla citelně poškozena. A trest? Budou-li obžalovaní odsouzeni, podle anglického práva nejvyšší trest pro vyžehlačství v době míru je, nemýlí-li se, sedm roků vězení.

pro slovo slet, a proto i v překladu je užíváno ve svém jazyku. Slet je výraz symbolický, který znamená sčítání Sokolů s celou tou krásnou tradicí sokolskou.

V dnešních těžkých dobách, národ ve staré vlasti nemůže organizovat sokolské slety a proto náš americký sokolský slet má tím větší význam a tím větší snahu amerického Sokolstva musí být podporovány krajany, aby byla alespoň zde v Americe, ve svobodné zemi, uchována sokolská tradice a pokračování sokolské myšlenky. Nemůžeme dělat zářky, náš slet nemůže nikdy nahradit slet v Praze, ale může ukázat nejen našim krajanům, ale i celé Americe, že sokolská myšlenka je zdravým přínosem do nové vlasti, a i zde rozeyn American čs. původu může být hrdý na Tyršovu sokolskou myšlenku, zvláště dnes, když vládní odborníci ve Washingtoně poukazují na potřebu organizovat gymnastiku ve prospěch zřívání národa a americké presyže na mezinárodních soutěžích.

X. Slet ASO bude dalším mezníkem v dějinách Sokolstva a bude povzbuzením pro malověřné.

X. Slet ASO, který se koná pod záštitou Svazu Amerického Sokolstva, bude také důstojnou oslavou 100. výročí založení Sokola.

X. Slet ASO, který se koná ve dnech 23., 24., a 25. března 1961 na stadionu Mortonovy výšší školy v Berwyn, Ill., bude příležitostí k velkému svátku krajanů nejen pro Chicago a okolí, ale slety se na Slet krajané z celé Ameriky a Kanady.

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TYDĚNÍK

No. 6 (265) Vol. VII. Authorized as second class mail Post Office Department Ottawa Saturday, February 18, 1961

VÝZNAMNÁ SLOVA

VE FEDERALNÍM PARLAMENTĚ

NEJ V DUCHU KANADY BYT PACIFISTOU NEBO NEUTRALEM

SL. — Je v dobré paměti, s jakou rozhodností a důrazem na fóru Spojených Národů předseda kanadské vlády, Rt. Hon. J. Diefenbaker, řekl přítomnému Kruščevovi od očí, co si Kanada myslí o sovětském koloniátorství a otrokářství. Hrdě tím přiznal, že Kanada je celou svou vahou na straně lidských práv a demokratické svobody v zápase svobodného světa s rudou totalitou. — A nyní ve Federálním parlamentě vedoucí člen opozice, HON. PAUL HELLYER, při komentáři zprávy ministra Národní Obrany vyjádřil ještě významněji a lapidárněji kanadské stanovisko ve světové politice:

„... souhlasíme s ministrem Národní Obrany, že teď není čas pro pacifismus a neutralitu. Není to ani v duchu Kanady. Nebylo to v duchu Kanady v minulosti a není to ani nyní.“

„... Nemůžeme být neutrální. Být neutrálním znamená nečinnost. A my jsme pro něco, my jsme pro svobodu. A jestliže jsme pro svobodu, pak nemůžeme být neutrální v zápase o ni. Nesátí mni svobodu v Kanadě. Musíme tuto ideu ochraňovat pro všechny lidi ať jsou kdekoli.“

Mr. Kruščev řekl při návštěvě tohoto kontinentu, že nás chce pobídit. — S jistotou můžeme jeho slovům věřit. Jistě mni doopravdy, co říká, a třeba snad nemyslí pobídit nás slou zbrani, dává na jevo, že se o to pokusí jinými prostředky, ať je to hospodářský nátlak nebo seslaná studená válka ideologická, jež ostatně již trvá nekoliik let.

Jeho hrozbou musíme brát velmi vážně a musíme z ní vyvodit důsledky. Jsme účastni velkého zápasu mezi dvěma formami vlády: totalitní na jedné straně a svobodné na straně druhé. Jak bychom mohli být neutrální za takových okolností? Vždyť je to zápas mezi tyranii a svobodou.

Mnoho lidí v této zemi ví z vlastní trpké zkušenosti, co to znamená skutečná svoboda. Mezi miliónem poválečných imigrantů v této zemi je řada politikých uprchlíků z různých zemí ze železnou oponou. Někteří z nich byli

HON. PAUL HELLYER

osobně pronásledováni za svou víru ve svobodu. Rodiny některých byly persekuovány. Někteří ztratili své rodiny. A někteří ztrávili čas v koncentračních táborech na Sibíři jen proto, že se nechtěli podílet politické tyranii. Vězte, že tato lidé nejloubovji ví, co slovo „svoboda“ znamená. A oni jsou přední stráž v úsilí, jež udrží tuto zemi na pravém místě, abychom neuhlnuli od naší zodpovědnosti.“

Komunistické praktiky v Praze:

ZKRÁCENÍ PRACOVNÍ DOBY A NORMY

Letos se má zvýšit průmyslová výroba o 9,3 proc., stavební výroba o 9,8 proc. a zemědělská o 7,1 proc. — určuje hospodářský plán, který schválila vláda ve schuzi dne 21. prosince 1960. Tyto přírůstky mají se zajistit hlavně zvýšením produktivity práce, která má vzrůst v průmyslu o 6,7 proc. a ve stavebnictví o 8,7 proc. (Práce 23. 12. 1960).

Komunisté slibují dělníkům, že v rámci třetí pětiletky, která letošním rokem začíná, zkrátí pracovní dobu na 42 hodin a v dolech na 40 hodin. Ten to problém byl předmětem jednání celo státní porady hospodářských a odborových funkcionářů v listopadu m. r. Na této poradě ministr plánování inž. Šimunek prohlásil, že na zvýšených výrobních úkolech se může podílet zvýšení počtu zaměstnanců pouze 3 proc., kdežto pláných 97 proc. celkového růstu výroby musí být zabezpečeno vzestupem produktivity práce. — Růst produktivity práce je jediným zdrojem pro vzestup reálných mezd — pravil dále. Vysoká produktivita práce je také nejdůležitějším předpokladem a nej důležitějším podmínkou zkrácení pracovní doby — dodal. „To znamená ještě více urychlit tempo růstu hodinové práce, která se má zvýšit ročně o více než 9 proc., zatím co v druhé pětiletce bylo dosaženo průměrného vzrůstu

7,7 proc. za rok“ — uvedl dále.

Abý mohlo být provedeno zkrácení pracovní doby slibuje inž. Šimunek, že bude dbát o rozvoj techniky a automatizace. Sám tomu však mnoho nevěří, neboť hned v zápětí zdůrazňuje, že základní podmínkou pro zkrácení pracovní doby je zavést pokud možno všeobecně dvousměnný provoz a třísměnný provoz zavést všude, kde jde o nákladné stroje a zařízení, které nelze nechat při zkrácené pracovní době zahálet.

„Chceme zavádět pětidenní pracovní týden, avšak stroje a zařízení musíme využít po 7 dnů v týdnu a to nejen v technologických nepřetržitých výrobních procesech, ale i tam, kde je to ekonomicky účelné“ — říká dále ministr plánování. V podstatě to znamená — pokračuje — že se bude v daleko větším počtu podniků zavádět sedmidenní provozní týden s klouzavými dny volna. — K tomu poznamenáváme, že právě proti tomuto způsobu rozdělení pracovní doby se při porádách v továrnách kategoriicky stavěla většina dělníků.

Při zkrácení pracovní doby je třeba dodržet plánovaný růst průměrných mezd — vykládá ministr plánování dále. Hodinové výděly se musí zvýšit při zkrácení pracovní doby na 42 hodin o 9,5 proc. a při zkrácení na 40 hodin o 15 proc. Protože úměrné zvýšení hodinových výdělků bude provedeno zvýšením hodinových tarifů, bude třeba současně „provést příslušná opatření v oblasti normování práce“ — dodává pan ministr. Pevnědno do jasné mlavy, znamená to, že výkonnostní normy se budou znovu zvyšovat!

To chápou dělníci velmi dobře. Na jedné z továrních porad o zkrácení pracovní doby pravil jeden z zkušených dělníků: „Čopak to, co mají ča sovu mzdu, ti na tom budou dobře.

Je jasné, že každý z účastníků státní nad své osobní zájmy prospěch celkový, kterého poznání je tak nadměrně důležitý v dnešní bouřlivé době, kdy osud celých národů, ba celého světa je na vřázkách.

Published weekly by "Our Voice" Publications Co. 4125 Queen St. W., Toronto, - L.E. 6-2136
DIRECTED BY EDITORIAL BOARD:
J. Černý; J. Čermák; Dr. J. Dvořák;
J. Dvořák; A. Faltnová; J. Hložek; Dr. M. Hlák; Dr. K. Jerábek; P. Mysling; F. Němec; L. Prátek; Dr. S. Redina; H. J. Štěpánek; Dr. J. Škvrta; A. Vecera; J. Waldauf.
Printed by Litera Printing Co., Toronto
Subscription: Canada \$4.00, all other countries: \$5.00

CZECHOSLOVAK NATIONAL ASSOCIATION OF CANADA

Valerie Becková

Jak živě probíhá krajanův život v Torontě se projevuje mimo jiné ve zvýšené činnosti spolkové, a požádáním valných hromad. V neděli dne 29. I. to byla valná hromada Kampelického, o které zde byla podána zpráva v posledním čísle, v neděli dne 5. února to byla valná hromada vrcholné čl. organizace, Československého národního sdružení v Kanadě, odbočky v Torontě.

Odstupující předseda Dr. S. Redina podal nadřídve zprávu o práci v minulém období, zhodnotil Masarykův rok, který se kryl s kanadským rokem uprchlíků a popsal veškerou drobnou práci vykonanou za minulý rok. Odstupující tajemník J. Kalla podal dopodrobná vypracovaný přehled všech akcí odbočky za minulého období. Referovali též J. Mráček o styku s etnickými skupinami, V. Havlíček, sociální referent z ústředí (z Hamiltonu) o nutnosti pomoci některým jednotlivcům z tábory rakouských a německých jakož i o potřebě koncentrování sociální pomoci v Torontě, dr. K. Jerábek o stavu pokladny, dr. M. Hlák o kulturních a literárních záležitostech, pí K. Hillová o činnosti dámského odboru. Na to se rozpředla živá debata, při níž se neskrblilo ani pochvalou ani kritikou. Bylo předneseno mnoho námětů k obhacení programu pro nastávající období, jež tentokrát též bude vykazovat praktickou pomoc na poli kulturním i sociálním stran dámského odboru, který po dlouhých letech opět se činně zúčastní spolkové práce. Do debaty zejména zasáhli pp. Dr. S. Redina, Mráček, dr. Hlák, Havlík, Kalla, Černý, Čech a dámy Petřiclová, Michalovská, Hlívková, Kallová.

Politický význam sdružení je nyní ještě více zdůrazněn udelením chartery, ve kterém je vysoce vyzdvížen nejen úkol informování kanadské veřejnosti o čl. kultuře a poslání a péstování všeho českého a slovenského měde zdejším krajany, ale též nutnost osvobození naší zotročené vlasti současně s jinými obsazenými zeměmi jako neroluzní podmínky pro udržení svobody Západu. Z podaných zpráv vysvítá, že vedení odbočky udělalo na tomto poli velký kus práce informování kanadských úředních míst o nebezpečí komunistické infiltrace.

Bylo oznámeno, že ČSNS kanadské bude konati v první polovině března svůj I. (XIII.) kongres, který ustaví nové pracovní těleso. K spolupráci se s radostí hlásí nové činnorodé síly, které za pomoci těch starších, zkušených budou moci rozvinouti bohatou a úsilnou činnost ve prospěch budoucnosti své dálné vlasti. Proto přítomně velmi potěšilo sdělení, které přednesl B. Čech, předseda hamiltonské odbočky, že kongres se zúčastní paní Ellen Fairclough, ministr pro emigraci a občanství u federální vlády. Tim bude podtrženo důležité postavení Č.S.N.A., a očekávání federální vlády v ně kladené řádný člen sdružení nesmí zklamati Po krátké přestávce se přistoupilo k volbám, jež výsledkem dává záruku, že všechny úkoly na odbočku kladené budou splněny.

Jména zvolených členů jsme přinesli v minulém čísle, zde jen dodáváme, že revisory účtů byli zvoleni J. Broušek a V. Martinek.

Pozorovatel, nezvyklý krajanův spolkový činnost musel si odnésti ty nejlepší dojmy i co do pracovní energie, projevující se ve všech fázích schůze, i co do harmonie, která i přes nejostřeší výměnu názorů vždy nakonec krounovala jednání přítomných.

I když tu a tam propuklo to pověstné české furtantství, vždy nakonec se vztláhla pravice ochotná ke smíru.

O JEDNOHO Padesátníka Více Mezi Nami

Zas jeden mezi námi překročil padesátku svého života. A málem bychom o tom ani nevěděli. Zavinuje to především jeho tvář, jež inspiroje k prohlášení: "Kdepak. Není možná, aby tenhle člověk byl padesátníkem!" Souvisí to také s jeho pracovním elánem, který je docela mladistvý a "last but not least" vězí to v jeho osobní skromnosti a tichosti.

Vezměte si na příklad "Naše hlasy". Nikde v tuzě nejedete jeho jméno, jeho jméno není podepsán ani jediný článek na stránkách našeho listu a přece je tento padesátník velmi úzce spojen s redakcí a administrací "Našich hlasů". Však leckdy by se stalo, že N. H. by nevyšly, kdyby on jako "deus ex machina" nepůjčil ruce k dílu. Malokdo ze čtenářské obce tohle ví a ani redakční rada si to neuvědomuje, třeba ko-
nec konců na něho spoléhá. Když tiskárna je přetížená prací, když dobrovolné síly administrativní selžou, když se objeví nějaké technické trouble, pak bez fanfár a bez vyznění zakročí

JOSEF KURIL

NÁHRADY ZA UTRPENÍ ZA NACISTICKÉHO REŽIMU

Vláda německé federální republiky uzavřela dne 5. října 1960 dohodu s Vysokým komisařem Spojených národů pro uprchlíky, podle které poskytnou pomoc uprchlíkům, kteří z důvodů své národnosti byli pronásledováni národním socialistickým režimem v Německu v rozporu s lidskými právy (byli v koncentračních táborech, ve vězeních anebo byli jinak pronásledováni).

Účel dohody je dvojitý: 1. Uprchlíci, kteří utrpěli tvrdé tělesné zranění, anebo ohrožení zdraví, obdrželi od německé federální vlády stejnou náhradu jako jiné kategorie obětí nacistické perzekuce. Žádosti bude zapotřebí podat u federálního administrativního úřadu ve Kolíně. Podrobné předpisy a formuláře budou vydány dodatečně. 2. Dále dávková vláda německé federální republiky — podle této dohody — Vysokému komisaři Spojených národů pro uprchlíky k dispozici 45 milionů německých marek k poskytnutí pomoci těm obětem perzekuce z důvodů národnosti, kterým není poskytnuta náhrada z titulu německého federálního zákona o náhradách. Žádosti o poskytnutí pomoci obětem nacismu z důvodů národnosti, které byly uprchlíky dne 1. října 1953 podle "Ženevské konvence o uprchlících" ze dne 28. července 1951, se podávají na zvláštních formulářích, jež je možno si vyžádati u Amerického fondu pro československé uprchlíky.

A toto faktum vyhlášíme úmyslně nyní jako nejdůležitější součást našeho blahopřání k Josefovi "Padesátce". A kromě toho: Mnohaya leta! A Many happy returns!

— SL —
NEOPOMENTE VYROVNAT VČAS PREDPLATNÉ!

ZAJIMAVOSTI

"Co víte o Kanadě", je název serie přednášek a diskusí v Mezinárodním ústavu, které se konají každý čtvrtek v 8 hodin večer. Vstup volný. Každý je vítán, aby přišel se svou troškou do mlýna".

Výbor Kanadského etnického novinářského klubu předložil Královské publikáčnické komisi během jejího zasedání v Torontu celou řadu připomínek týkajících se cizojazyčného tisku v Kanadě.

Kanadská operní společnost dává operu "Orfeus v podvátí" v North Toronto Collegiate Auditorium v pondělí 20. a v úterý 22. února vždy v 8,25 hodin večer. Adresa školy: 17 Broad-

Skupina soustředěná kolem p. Vostřezy z Hamiltonu vytvořila organizaci pod názvem Sdružení Čechů. Slováktu a Podkarpatských Rusinů a vydala provolání, ve kterém způsobem svým vlastním napadá československé národní sdružení v Kanadě. Mezi těmi, kteří toto provolání údajně podepsali, byl také uveden p. Břetislav Beran. Pan Beran nás požádal o uveřejnění následujícího prohlášení, jež ukazuje podivné metody lidí kolem p. Vostřezy:

ZASLÁNO
Přicházejí, že jmenování mě osobu do Ústředního výboru Sdružení Čechů, Slováktu a Podkarpatských Rusinů, stalo se bez mého vědomí. S výše uvedenou organizací nemám nic společného. BŘETISLAV BERAN.

way Ave. (2 bloky severně od křižovatky Eglington a Yonge).

Poslanec federálního parlamentu Fred Stinson (M.P., York Centre) pro minulou neděli na masovém shromáždění torontské české kolonie o současných poměrech na Formose. Ukázal shromážděným také několik zajímavých filmů, které za své nedávna cesty po Dálném východě natočil.

Kavárna Csarďa ohlásila kurs lidových a moderních tanců za řízení zkušených instruktorů. Kurs začal 14. 1. Informace: EM. 3-7812.

Předsedou diskusní skupiny, která bude během Konference o imigraci uvažovat o úpravě existujícího Přistěhovaleckého zákona, je známý torontský právník Louis Herman. Konference bude probíhat v hotelu Westbury v sobotu 25. března a promluví na ní poní ministryně imigrace, Hon. Ellen L. Fairclough, a provinční ministr občanství, Hon. John Yaremko. Krajan M. Janeček byl zvolen vedoucím propagačního oddělení této konference, které se zúčastní přes 300 osob.

Členové Kanadského etnického novinářského klubu uspořádali na počest provinčního ministra Allana Grossmana recepci. Zúčastnilo se jí 22 redaktorů etnických listů, včetně představy red. rady "Našich hlasů".

Místní litevská národnostní skupina se připravuje na mohutný pěvecký festival, kterého se zúčastní na 1.000 zpěváků, členů litevských pěveckých sborů na severoamerickém kontinentu. O nejlepší výkon budou soutěžit sbory a sólisté. (Ethnic Scene)

NORSKÉ KAPITOLY

Z deníku Evy Hrabánkové

Pokrač. z min. čísla - Dokončení přístě 19. srpna 1960: Dnes byl jeden z nejkrásnějších dnů našeho tábora, a školy. Byl to celodenní výlet do Oslo. Po ranní půlnocce, snídaní a vyznění vlakem přijel veliký autobus před naši školu a každý znás se pohodlně v něm usadil. Bylo nám veselo a tak jsme zpívali naše oblíbené české a slovenské písničky. V Oslo přistoupili do autobusu pan Ragnar Andersen a teta Anička. Prvně jsme jeli na radnici a navštívili primátora města Oslo. Přijal nás, jako bychom byli jeho děti. Provdělil nás po radnici jako nějakou vzácnou státní delegaci. Každý z nás si připadal jako nějaký ministr. Pak nás vzali do přepychové restaurace a pěkně, bohatě nás hostili. Po té jsme se odebrali do přístavu na motorový člun, na němž nás vozili po moři po Oslofjordu. Navštívili jsme i proslulý poloostrov Bygdoy s vikinskými sbírkami. Plní dojmy jsme se vraceli do našeho tábora uprostřed dálských lesů — a toho dne jsme měli ještě koupání. Bylo pěkně teplo, voda, rovněž teplá,

a tak jsme se ještě vydováděli, ac jsme byli plni dojmů a značné unaveni. Po večeri v táboře nikdo již nemyslel na to, abychom si vypravili o tom, co jsme dnes zažili, ačkoli bylo toho mnoho, o čem bychom si byli rádi vykládali. Usnuli jsme velmi rychle.

20. srpna 1960: Když jsme vstávali, sluníčko již pěkně hřálo. Nechali nás totiž dnes dle spáti. Dopolnedne pokračovali naši hoši v lehkotletických závodcích, my děvčata jsme k nim přihlížela. Po poledni se šlo koupat, a tak se nám tam líbilo, že jsme překročili stanovenou nám dobu. Po příchodu do tábora jsme dostali za to hodnou omáčku. Ale po večeri jsme měli hry v lese a ty byly tak veselé a putavé, že jsme brzy na to huboványi zapomeli a šli šťastni, spokojeni a také unaveni spát.

21. srpna: I dnes nám sluníčko velmi přálo. Po mli svatě jsme měli volno pro vlastní zábavu a hry, kreslení a psaní deníku. Do oběda to rychle uběhlo a po krátkém poledním klidu šli jsme k našemu jezeru se vykoupat.

Byly to tak krásné, teplé dny, že jsme se jich nemohli ani dost nabažít. Také vedoucí upustili od mnohých vyučovacích hodin v budově školy a vyučovalo se v vody v plavkách, t. j. vykládali nám o dějinách naší vlasti a pod. Až naše koupání se tentokrát pokazilo. Když jsme totiž naskákali do vody, náhle se začalo a přihnala se bouře. Tak jsme měli dvoji koupání — jedno v jezeru a druhé po cestě domů v lhavci, neboť u jezera se nebylo kam schovat. V letní škole — táboře — jsme se převlékli do suchého a mokré šat rozvěšili po kuchyni a po sále; to to vypadalo! Pak jsme šli na představení loukového divadla, tentokrát bylo obzvláště veselí; hráli: Kašpárek a Honza překračují Zeleznou oponu. 22. srpna: Po snídani, vyznění vlajky a uklidě jsme měli hodinu dějepisu. Je to vždy jedna z nejmilejších hodin, dovidat se o slavné minulosti naší državy. — A je vidět, že myslénka sjednocené Evropy byla živou již ve střežovku, a že náš národ se jí živě zúčastnil, když náš král Jiří z Poděbrad mluvil o Společnosti národů. — Bylo to opět velmi krásné počasí a tak jsme se učili venku v přírodě. Pan

Svědomy vyburcováno

Valerie Bílá

Když byl Bedřich v říjnu 1951 prohozen na základě toho, že se zřekl československé příslušnosti a tudíž ne byl nadále pokládán za občana, byla jeho osobnost již tak dalece připisována vězeňským poměrům a nejistotě, která zavládá celým jeho životem, že přijímal další vývoj událostí se stanoviska nezúčastněného diváka, který se dovede zaražovat a politovat při sledování osudu druhého, nedověde se však již dáti přivést z rovnováhy.

Po návratu do Prahy ihned obnovil žádost o vystavení cestovního povolení a visa a zdálo se, že tentokrát pochodí, neboť dostal visum na 7. března 1952. Za d-bu jeho uvěznění se postavení židů dále značně zhoršilo. Stali členové komunistické strany byli hromadně zatčeni a to hlavně ti, kteří za války dleli v Anglii nebo jiných západních zemích, též účastníci odboje za španělské občanské války.

Antisemitismus se v úhledě rozrůstal, až pramenil z příčin, jež nebylo možno přesně vysvětlit. Širší veřejnosti nebylo známo, že většina zatčených byli buď židé nebo křesťané kteří mli židovské manželky nebo byli s židy spřízněni. Krize však vyvrcholila a skutečný stav věci se jasně projevilo po zatčení Rudolfa Slánského, generálního tajemníka komunistické strany a jiných členů výkonného výboru v listopadu 1951, z větší části to židů.

Na židovskou obec tyto události zapůsobily zdrcujícím dojmem, jelikož doposud se všeobecně mělo za to, že zatčení se prováděla za faktické přechý a ne z protizidovského zaměření. Nyní konečně bylo zcela ovidně, že zatčení jsou oběti organizované protizidovské akce. Toto faktum bylo jen potvrzeno veřejnými projevy ministrů a později presidenta Gottwalda, jimiž odsuzovali sionismus co buržoazní ideologii propagovanou mezinárodními

špěhy v úmyslu znovunastoleni kapitalismu v komunistických zemích. Listy zemí západních mocností se netajily svou negativní reakcí a nazývaly tyto protizidovské manifestace jmenem. To se ovšem nehodilo komunistické vládě do programu, takže ihned změnila politiku. Komunistické strana vydala veřejné prohlášení, popírající protizidovské zabarvení všech učiněných opatření, která byla nutná následkem nepřátelského postupu sionistických agentů státu Israele s jeho čistě kapitalistickou ideologií. Bylo připomenuto, že komunismus se staví proti veškeré náboženské diskriminaci a naopak jí sthá.

Tyto všechny události však zasáhly Bedřicha opět na nesvobodě. Těsně před svým pánovaným odjezdem do Anglie byl 4. března 1952 znovu zatčen, byly mu zavazány oči a jak se dodatečně dověděl, byl převezen do obávaného vězení v Ruzyni u Prahy, jehož dozorčí osazenstvo se skládalo vesměs z osvědčených členů bezpečnostní policie. Dověděl se tedy teprve dodatečně, za velmi těžkých okolností, o všem, co se doposud zběhlo.

Komunistické bésnění neznalo mezi. Nebral se ohled ani na cizí příslušnost. Mohou o tom vypravovati dva izraelskí občané, kteří se po dlouhotrvajícím vězení konečně dostali opět domů. Šimon Orenstein a Mordechaj Oren, první z nich sídlem v Československu, druhý vynikající člen izraelské politické strany Mapam se zúčastnili konferencie dělnických odborů ve východním Berlíně v prosinci 1951. Při svém zájezdu do Československa na pozvání tamních dělnických odborů, po skončené konferenci v Berlíně, byli oba zatčeni. Orenstein byl odsouzen na doživotí, Jen na 15 roků, které si také odsloužil. Jen na opětovné naléhání izraelské vlády byli konečně propuštěni a i mohli se navrátit do Israele.

Situace počátkem roku 1952 se úplně podobala poměrům po obsazení Československa nacisty. Bylo zatčeno mnoho židů, kteří se aktivně nezúčastnili politického života a nebyli členové partaje. Také v tisku byla uměle vytvořena protizidovská nálada a v průběhu této nové akce byl propuštěn velkých počet úředníků na vedoucích místech, kteří byli poslání na práci v dolech a v továrnách.

Z ČESKOSLOVENSKA
"Upozorňuji, že v Jáchymovských dolech je malá péče o člověka. I když je nemocný, není prostě lékařem uznan. Prý má lékař jasné směrnice, které určují kvotu, kolik dní být deně nemocných." "Ze se takové případy stávají, svědčí o tom případ havíře Štefana Vargy ze šachty Barбора v Jáchymově. Téměř dva měsíce trvalo, než byl uznan nemocným, i když se kroutil bolestí! Teprve pak byl odvezen do ložetské nemocnice a ležel zde již 3 měsíce s pokřivenou páteří."
Rudé právo, 28. III. 1958.

BEZCELNÉ BALÍČKY • PENEŽNÍ POUKAZY • PASY • VIZA
CESTOVNÍ DOKLADY • LODNÍ LISTKY • LETENKY
NEJRYCHLEJŠÍ A NEJSPOLEHLIVĚJŠÍ SLUŽBU PRI ZASILKACH
PRO VAŠI RODINU A PŘÁTELE VE STARÉ VLASTI
VAM ZAJISTIJE
KRAJANSKÁ FIRMA
INTERNATIONAL
AGENCY SERVICE
387 SPADINA AVE. • TORONTO 28, CANADA
TELEFON: WA. 2-1014 • WA. 2-1458

Stěpan nám maloval na velké archy výjevy z naší historie. Po vyučování byl opět lehkotletický závodce. A pak následoval fotbal. Odpoledne jsme si zaznamenali zvláštní událost: Přijel do našeho tábora norský primas, jeho Excellence pan biskup dr. Mankers. Na jeho počest uspořádán táborový oheň. Byl zapálen ze čtyř stran — ze severu jej zapálil sám pan biskup. Program byl veselý a pan biskup se srdcečně smál a moc se mu mezi námi líbilo. Však nám to také ve svém proslavu před. Oheň byl ukončen trochu dříve, protože nejednou začalo přšet. Přes to byl to jeden z nejkrásnějších táborových oheňů.

23. srpna: Tábor jest ve znamení zkoušky "O tři ori péra". — Hoši již horlivě skládají. Dnes se jich řada skrývá v lesích tak, že jest nás v táboře málo. My děvčata, jsme navčivěla leutkové divadlo, které jsme večer předvedla. Bylo moc pěkné. Den uběhl jako voda, ani jsme nemohly věřit, že jest večer a že musíme jít spát.

24. srpna: Dnešní den bylo ohlášeno, že bude při večerním táborovém ohni ukončena zkouška "O tři ori péra". Je to velmi zajímavá a výchov-

NAKUPUJTE U NAŠICH
INSERTO

KULTURNÍ ZABĚRY

MONOGRAFIE

O ČESKÉM MALÍŘI SVĚTOBEŽNIKU

Napsala Jarmila Dvořáková

Se zpožděním upozorňujeme na vydavatelskou činnost jednoho z našich krajanů ve světě, Dr. Jaroslava Trnky vydávající francouzskou kulturní revue "Rencontres" v Paříži a čas od času úhlednou a dobře vypracovanou knižku o umění. Dnes se zmiňuje o malířské monografii O Aloisu Lecocque - Kohoutovi, vydanou nakladem Edce "Rencontres" v roce 1955, v Paříži, rue St. Marc. Kniha obsahuje krátký text z pera Dr. J. Trnky ve třech jazycích — francouzsky, anglicky a německy a 60 dobrých reprodukcí Lecocquova díla od roku 1916 do roku 1953.

Alois Kohout, později sebou přezvaný Lecocque, malíř a spisovatel, který si dobyl uznání v obou kontinentech — žil mnoha desetiletí, se narodil v Praze roku 1891 a trávil život cestováním mezi Prahou, Římem — hlavně Paříží — a Itálií — Francií, Neapoli a ostrovem Capri, až konečně po roce 1951 odešel do Spojených států, kde se trvale usadil. Poslední zpráva o něm se dotýká obou jeho tvořivých činností: jeho kniha o Renoirovi, s níž před lety pracoval ve stejné umělecké čtvrti Vaugirard v Paříži, se chystá pro francouzské vydání v nakladatelství "Mona Lisa" — a souborná výstava jeho díla se otevírá 14. ledna v pařížské galerii Benezit.

Lecocquův malířský rodokmen pochází ze dvou pramenů, které by se daly vyjádřit jmény dvou měst — Prahy, s tradicí Slavičkovy věcného impresionismu — a Paříže, s tradicí poimpressionistických realistů, kteří se pohybovali mezi realistickým akademismem a primitivismem a jejichž hlav-

ním reprezentantem se během let stal Maurice Utrillo. Z těchto dvou uměleckých proudů vyšel Lecocquův malířský styl jako realismus s pravou českou nákloností a smyslem pro to, co jsme kdysi nazývali "genius loci" — genius místa — at je to raný pohled na Prahu z malostranských schodů, náměstí za Sacra-Coeur v Paříži, Trattoria na ostrově Capri či scéna z chicagského předměstí, která je překvapivým vyústěním dlouhé Lecocquovy malířské dráhy.

Po výtvarné stránce pak projevuje se u Kohouta velká výtvarná dovednost, poučená bez napodobivosti českou odrůdou impresionismu, která se vykazuje kompaktnějším tvarem a převahou tennějších barev jako odkazu Maíákovy realismu, i francouzským poimpressionismem, který vydal Renoira, Dehaina pozdější doby a především Utrilla a jeho "školu" a obhajoval realismus vysoké výtvarné úrovně v době převládající abstraktních tvaryých deformací.

Lecocque přenesl velkou evropskou tradici dvou nám drahých národů do Ameriky a obraz, reprodukováný v knize pod názvem "Bílý dům v Chicagu" z roku 1953 představuje dotyk zdravého výtvarného citu mezi americkým, často chronickou abstraktností třpicím malířstvem. Často jsem se ohlížela po malíři, který by viděl bohatství a výtvarné možnosti americké uliční scény — a jsem skutečně ráda, že to byl umělec českého původu, který maloval bílý dům v Chicagu.

Vydavatelská činnost J. Trnky svědčí o tom, že s plí a láskou se dá ještě mnoho docílit.

INFORMATIONS

THE IDEOLOGICAL DISPUTE

The attitude of Prague to the ideological argument between Peking and Moscow reveals a certain embarrassment. Without openly admitting that there is a controversy, the Czechoslovak theoreticians are producing long dissertations about revisionism — the right-wing deviation and dogmatism — the left-wing deviation. Their dialectic efforts are aimed at discovering a middle of the road plan which would please Moscow without offending Peking. This attitude is prompted more by their servility towards Moscow than by their real convictions. The intransigence of the Chinese is beyond doubt nearer to Czechoslovak beliefs than the "revisionism" of Krushchev.

In rejecting at one and the same time the these both of dogmatism and of the revisionists, the Czechoslovak Communists disclose more clearly than ever before the practical meaning of peaceful co-existence as preached by Krushchev.

For example, in a fundamental article recently published in the Bratislava paper Pravda (Truth), dogmatism is criticized because its supporters "do not realize that the determined and active pursuit of the struggle for peace is closely linked with a subversive action which weakens the position of the capitalists." This has been proved by the colonial nations: they attained their independence thanks to peaceful co-existence which enabled the communist countries to render them support and assistance.

The principle of peaceful co-existence "by no means implies that Communism and Capitalism can for ever live side by side." The only purpose of this principle is to prevent capitalist imperialism from unleashing war. This thesis leaves ample ground for conducting the class struggle in the capitalist countries which goes on mercilessly and is bound to result in social revolution. The latter will take familiar or possibly new and so far unknown forms.

It is important to know that peaceful co-existence is not a short term policy, not mere tactics, but a general line to be taken in governing the development of international relations designed to "result in a victory of Socialism all over the world."

From Political, Economic and Cultural Trends in Captive Czechoslovakia, Volume 2. No. 11, December 1960.

Podle zpráv za opanou, Československo zvýšilo produkci uranové rudy od roku 1956 do 1960 o 33 procent. Podle plánu má být v letech 1961-1965 docíleno dalšího zvýšení 24 procent a to reorganizací dosavadních závodů.

SUDETONEMECKÁ OTÁZKA V BAVORSKÉM SNĚMU

Redaktor Českého Slova a zaměstnanec rozhlasové stanice Svobodná Evropa p. Josef Pejskara informoval nás při své návštěvě v Torontě o odpovědi bavorského ministra vnitra Junkera na dotaz poslance Gaksche, týkající se osoby p. Pejskara a sudetoněmecké otázky. České Slovo otisklo to před časem memorandum Rady svobodného Československa, které se zabývá odsunem Němců a žádá se o uznání tohoto stavu ze strany Německa. Poslanec Gaksch zdal se ministrem odpovědi, že Bavorsko má poskytnout pohostinství cizincům, kteří schvalují zločiny proti lidskosti spáchané v souvislosti s vypovězením Němců. Ve svém dotazu zúčastil také na stanici Svobodná Evropa.

Ministr Junker odmítl ve své odpovědi tyto útoky a dovodil, že memorandum zabývá se českoněmeckým polem a jeho zhoršováním od nastoupení Hitlera k moci, že vyslovuje politování nad nehorázností a krevností, které nutno vysvětlit jako důsledek krutosti nacistického režimu.

Takováto odpověď je jistě výrazem jiného smýšlení západoněmeckých úředních míst, než na jaké jsme byli zvyklí v minulosti.

Ačkoliv nová kniha je větší nežli předcházející a je v plátně vázána, stojí jen 2 lary a s poštou. Hodí se výborně co dárek pro různé příležitosti. Autor rád knihu podepíše, když mu napíšete na adresu: Dr. Ed. Miček, University Station, Austin 12, Texas, s příloženým obnosem.

Z došlých dopisů již vidíme, že se zvláště líbí kapitolu: "Tolstého lidské minulosti života" a "Tolstého lidské tělesnou práci", kterou mnoho lidí uzdravil.

Dovozujeme si oznamit, že

JOHN MARTIN

je registrovaným zástupcem našeho podniku

E. I. HAGEN & CO., INC.

Investment Securities

1326 American Bank Building Portland 5, Oregon

Phone CA. 6-6911

Korespondenci vybavujeme česky i anglicky. Informace a brožury o všech zaznamenaných, jaké i v záznamech neuvedených cenách papířech, akcích a vzájemných fondech, vám na žádost ochotně zašleme.

CESTOVNÁ SLUŽBA

ČESKOSLOVENSKO - POLSKO - MADARSKO - RUSKO - UKRAINA

Cestovanie Lietadlom - Čoňou - Lístky predplatené - Lístky na splátky Dárkové balíčky

Volajte lebo pítte na: Mr. RUDY KOREN

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

697 BAY STREET, TORONTO 2, ONT. - Empire 6-9488.

POUŽIJTE ZNACNYCH SLEV PRO CESTOVÁNÍ V ZIMNÍ SEZONĚ

KENNEDY TRAVEL BUREAU

296 QUEEN ST. W., TORONTO, ONT., CANADA

Telefon: EM. 2-3226

Oborně vyřídí cestu kamkoliv ve světě. — Visa, pasy, imigraci, návštěvy do Kanady, pieklady a pojištění.

Zastupujeme veškeré letecké linky a lodní společnosti

ORBIS, IBUSZ INTOURIST. — Dárkové bezcelné zásilky.

YAROSLAV HUEBER

(Dr. Jur.) LL.B.

Tel.: EMPIRE 8-5536

Ste 215

ADVOKÁT A VĚREJNÝ NOTÁŘ

57 Queen St. West, Toronto 1

PRVOTŘÍDNÍ

UZENINY A MASA

nakupujte u krajanek firmy

BLOODALE MEAT MARKET

1564 Bloor W. - Tel. LE 5-0344

MAJITEL ARNOST FANTL

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU

AUTO, POZAR, OBCHODNÍ, ŽIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ VELIN INSURANCE AGENCY

Dr. D. Velin

Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

ROZPRÁVY O ZDRAVÍ

Peter L. Oliver, D.C.
Doctor of Chiropractic

Bolesti hlavy nervového původu

Vzrušení anebo každé duševní napětí způsobí mnohým lidem bolesti hlavy. Strach, starosti, přepracování, nespavost anebo cokoliv, oděrpávající energii pacienta, může přivést bolesti hlavy. V případech, kdy zásoba energie postižené osoby je podprůměrná, nejmenší odchylka od normálního života postiženého přivede bolesti hlavy.

Tyto bolesti se mohou nacházet v různých částech hlavy, místo bolesti bylo čejně označuje část těla, která je její příčinou. Jiné názvy, jak pak mohou potvrdit souvislost a důkladné vyšetření páté patk ukáže její vady.

Tlak na nervy vedoucí k postiženým orgánům omezuje oběh životní energie nutné k jejich nerušené práci a bolest hlavy nastává. Proto je nutné najít příčinu této nesprávné činnosti a napravit ji.

KALENDÁŘ PODNIKŮ v Sokolovně: Sobota 18. února: Sběvníky. Ráz: "Kameval v Rň."

Pátek 24. února: Sraz ústřední zájezdu na Zimní hry v Batawě. Sobota 18. března: Josefská zábava.

PRACOVNÍ SKUPINA SVU

Začátkem prosince m.r. se v Torontě formálně ustavila Pracovní skupina Společnosti pro vědy a umění (SVU). Jak se někteří naši čtenáři pamatují, začala tato společnost fungovat nejdříve při Československé nardovní radě americké v říjnu r. 1958 a osamostatnila se loňského roku. Hlavním úkolem SVU je podpora a koordinace tvořivých snah českých a slovenských vědců a umělců ve svobodném světě. Její zrod byl vyvolán světovou politickou konstelací, v níž pro malý národ platí poznatek Palackého, který vyslovil jako starosta Svaboturu před více než sto lety: "Kdykoliv jsme zvítězili, stalo se to po každé vě převahou ducha nežli moci fyzické, a kdykoliv jsme podléhali, býval tím vždy vinnou nedostatek duchovní činnosti, mravní statečnosti a odvahy." V čele SVU dnes jsou prof. V. Flavaty, Rafael Kubelík, prof. Vratislav Bušek, Jaroslav Němec, prof. Václav Mostecký, Ivan Herben, V. E. Andě, Mojmir Povolný, Josef Čada, Josef Martinek, Jan Zach, prof. Vladislav Brdlik, Jaroslav Jira, prof. Otokar Machotka, Rudolf Firkušný, František Schwarzenberg, Václav Beněš, Jarmila Novotná, Ladislav Radimský, Jiří Škvor, Eduard Táborský a jiní.

Torontská pracovní skupina SVU není žádnou novou krajanou organizací, nýbrž jen volným sdružením osob, které svou činností přispívají k obnovení či k popularizaci kanadského a Československého kulturního a vědeckého dění.

Předsedou skupiny je básník Jaroslav Zlámal, jednatel Mirek Jilenc. Od té doby bylo navázáno spojení s několika předními umělci a vědci čl. původu v Torontě. Všichni přiblížili aktivní spolupráci i to, že budou čas od času informovat jednatele Pracovní skupiny o své činnosti, případně svých plánech a pokusy se k spolupráci získat další vhodné informace. Úkol jednatele pak spočívá v tom, že bude informovat členskou revue "Zprávy SVU" a krajanův tisk, příp. také místní cizojazyčné publikace prostřednictvím tiskové služby "Ethnic Scene", kterou rediguje.

Prvním zřídilým podnikem Pracovní skupiny byl "Diskusní večer o divadle" dne 17. ledna. Zajímavé veřejné diskuse se zúčastnili: básník

M. Zlámal (jako moderátor), režisérka místního Divadelního kroužku pani R. Haisová-Karyčová a členy dramatického kroužku, známá dramatická umělkyně čs. původu Susan Douglas, pani B. Havliková a sl. Markéta Marešová, která na sebe upozornila pěkným výkonem ve veselohře "Marriage-Go-Round" v místním kanadském divadle Crest. - Tento diskusní večerek přilákal slušný počet našich krajanů a bylo na něm rovněž oznámeno, že v prosinci t. r. se v O'Keefe Centre hraje Smetanova "Prodaná nevěsta" s Janem Rubemem v úloze Kecalá.

Dalším úspěšným podnikem Pracovní skupiny byla veřejná rozprava s redaktorem J. Pejskarem z Radia Free Europe, o které jsme referovali minulý týden. SVU.

UCTIL PAMÁTKU SPISOVATELE

Dne 20. listopadu 1960 vzdělaný svět vzpomínal 50. jroci smrti velkého spisovatele a myslitele Lva Nikolajeviče Tolstého. Když v dubnu 1910, nedlouho před jeho smrtí, navštívil jej po třetí a naposledy, profesor T. G. Masaryk, Tolstoj mu řekl: "Chťel bych vědět, co svět o mně řekne za 50 let po mé smrti."

V právě vydané knize Tolstoj, umělec a humanista (Tolstoj, the Artist and Humanist) Dr. Miček tu otázku zodpověděl: "Myslím ještě více o velikém umělci a hlasiteli univerzálního bratrství."

Nová Mičkova kniha byla vydána Českým literárním sdružením v Austinu, jež roku 1958 vydalo jeho úspisnou knihu Skutečný Tolstoj (The Real Tolstoj). Nová kniha je úplně samostatná. Dr. Miček co mladý student poznal Tolstého osobně a mnohem o něm vypravoval Dr. Makovičský, Slavík, Tolstého věrný přítel, lékař a tajemník, jenž s ním byl až do jeho smrti.

Kniha je psána zajímavě a to je příčinou, že si ji oblíbila i mládež, jež čte anglicky. Krajanek z Ohio právě píše: "Můj syn přečetl knihu s velkým zájmem za odpoledne a večer a dal ji do veřejné knihovny, aby i druzí poznali vynikajícího spisovatele i Dr. Makovičského, jenž se nedostalo patřičného uznání a na něhož správně upozornil Dr. Miček."

